

***LATEST TECHNOLOGIES OF NEO-INDUSTRIAL
TRANSFORMATIONS:
FINANCIAL, LEGAL AND SOCIOLOGICAL
ASPECTS***

Monograph

*edited by Doctor of Economic, Professor,
Yu. Pasichnyk*

Shioda GmbH
Steyr, Austria
2020

Shioda GmbH, Steyr, Austria

Recommended for publishing by Academy of Economic Science of Ukraine

Reviewers:

*Doctor of Economics, Professor Davydenko Nadiya
Doctor of Economics, Doctor of Laws, Professor Pokataeva Olga
Doctor of Economics Gordienko Lyudmyla*

Science editor: *Doctor of Economics, Professor Yu. Pasichnyk*

Latest Technologies of Neo-industrial Transformations: Financial, Legal and Sociological Aspects. Gutsalenko L., Liashenko V., Sukach O. and others: Collective monograph [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Pasichnyk Yu.]. *Austria.* Shioda GmbH, Steyr, 2020. 380 p.

ISBN 978-3-953794-29-9

The edition is aimed at academics, financial sector professionals, teachers, students and other stakeholders.

All materials are published in the edition of the authors. The authors are responsible for the originality, completeness and reliability of the submitted developments.

ISBN 978-3-953794-29-9

© 2020 Shioda GmbH
© 2020 Gutsalenko L., Liashenko V.,
Sukach O. and others

РОЗДІЛ VI ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ

6.1 Theoretical and methodological fundamentals of civil society research in the context of the development of the institute of tourism

A dynamic, affluent and advanced civil society is an important element of any democratic state and it plays a key role in the implementation of urgent social reforms and good governance in the management of public affairs and solving local issues, development and implementation of effective public policy in various fields, in the formation of a law-governed state responsible to a person in solving political, socio-economic and humanitarian problems.

Dignity Revolution started a new stage in the history of civil society, demonstrated public influence on socio-political transformations and became the impetus for the renewal and reformatting of power¹. Its main achievement - signing the Association Agreement with the EU and obtaining a visa-free regime with Europe - significantly increased the level of freedom of movement of Ukrainians around the world and became, in the economic aspect, an incentive to revive business and develop tourism, in particular. By creating favorable conditions for intersectional cooperation through the expansion of public and public-private partnership with the participation of civil society structures and other public institutions it is possible to resolve the contradictions that arise in the process of its development. The social aspect is characterized by the positive impact of the phenomenon of tourism on socio-cultural integration, the interaction of tourism and migration. The political aspect is expressed in the ability to peacefully resolve disputes and conflicts, to establish relations and coexistence between nations and countries in a multicultural society.

Research objectives is to expand scientific knowledge in terms of civil society by improving theoretical and methodological basis and establishing relationships with the institution of tourism to form effective mechanisms for interaction between the state, civil society and business.

Typically, system methodology in the study of socio-economic phenomena, objects and events focuses on their element composition in system integrity, properties and patterns of these systems, their relevance by examining the respective functions, places and roles of elements in the structure, their intersystem connections and relationships.

Before considering the structural elements of civil society, we first consider the most common approaches to defining this phenomenon in research (Table 1).

If we summarize the above mentioned approaches (Table 1), then civil society in the context of understanding the relationship and interaction with tourism can be described as:

¹Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки. Затверджено Указом Президента України від 26.02.2016 р. № 68/2016. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68/2016>.

Table 1 – Approaches to the substantive interpretation of civil society*

Authors	Definition, statement
V. Nechytailo ¹	The community and individuals' area of activity taking place outside the formal and official regulations of the state. It concerns the private life of citizens, free market operation, unimpeded expansion of spiritual, moral and other values, a set of freely established interpersonal relationships and associations.
L. Gerasina ²	Natural space for social interaction, structurally consisting of various institutions such as public associations and movements, public communication; a form of unification of a wide range of non-state actors who direct their actions to «push back» the state and strengthen social influence.
D. Shevchuk ³	A society that is open to rational arguments, alternative positions, other cultures and worldviews.
L. Varunts, O. Ustymenko ⁴	Necessary and rational way of people coexistence, which is based on freedom, law and democracy with reasonably necessary government intervention.
R. Moshynskiy ⁵	A special cross-section (special area) of the socio-cultural space in which individuals and groups, i.e. members of society, realize their needs, including ensuring the national security in Ukraine. a cross-section of the study gives an idea of
V. Stepanenko ⁶	Complex socio-cultural and socio-political phenomenon which includes the presence and development of: social institutions; social practices; social values and virtues.
S. Kiselyov O. Kunderevych ⁷	Self-regulatory system, the function of which is embodied in self-preservation, promoting the fullest realization of the individual's rights. Institutional forms play a supporting role in this case because the main thing is the awareness and observance of individual's own rights.
A. Liasota ⁸	Totality of social relations (economic, social, spiritual), formal and informal structures, which, in turn, meet the needs and realizes the interests of individuals or groups, corresponds to the achieved level of social development.
S. Tretiak ⁹	Autonomous, pluralistic, self-organized system of contacts, relations and interaction of

¹Нечитайло В. Теоретичні аспекти вивчення громадянського суспільства. *Становлення громадянського суспільства: європейський досвід та українські реалії*: збірник матеріалів круглого столу / [редкол. Дубінський В. А., Нечитайло В. В. та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2015. С. 33.

²Герасіна Л. М., Воднік В. Д., Волянська О. В. Сутність, формування, структура та чинники розвитку громадянського суспільства. *Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку*: монографія / за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2013. С. 68.

³Шевчук Д. Громадянське суспільство в горизонті філософського осмислення. *Розвиток громадянського суспільства в Україні: минуле, сучасність, перспективи*: колективна монографія / за заг. ред. О. М. Руденко, С. В. Штурхецького]. Острого: ІГСУ, Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. С. 18.

⁴Варуц Л. Д., Устименко О. С. Становлення громадянського суспільства в Україні в умовах суспільної і державної трансформації. Science progress in European countries: new concepts and modern solutions: Papers of the 4th International Scientific Conference (Stuttgart, Germany, 28 December 2018). Stuttgart, 2018. P. 672.

⁵Мошинський Р. Інститути громадянського суспільства в Україні: соціально-правова спрямованість політичних процесів та їх вплив на національну безпеку. *Вісник Національної академії державного управління при Президенті України*. 2013. № 2. С. 190.

⁶Степаненко В. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні: інститути, практики, цінності. *Українське суспільство: 10 років незалежності* / За ред. В. Ворони. Київ: ІС НАН України, 2001. С. 170.

⁷Кисельов С. О., Кундеревич О. В. Традиційне та інноваційне в уявленнях про громадянське суспільство в Україні. *Наукові записки НАУКМА. Політичні науки*. 2006. Т. 57. С. 8.

⁸Лясота А. Є. Сучасний стан та перспективи розвитку інститутів громадянського суспільства в Україні. *Грани*. 2018. № 10. Т. 21. С. 146.

⁹Третяк С. М. Профспілки як інститут громадянського суспільства. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. Науково-практичний збірник. 2006. № 1. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Tretyak_2006_1.pdf.

Authors	Definition, statement
	citizens and their groups, which is formed as a result of their self-organization to protect and realize various interests and human rights, which is manifested in the creation of relevant institutions and organizations, and which provides a combination of individual and common interest and guarantees human and civil rights.
I. Makarova ¹	System element of a single metasystem (society); part of society which is taken as if outside of political power and which includes mostly non-political relations: the totality of all non-state public relations and institutions expressing the values, interests and needs of the people.
M. Trebin ²	First, a form of human community, which is at a certain stage of economic and human labor development, meets the needs of its individuals. Second, it is a complex of primary associations of individuals formed voluntarily. Third, it is a complex of non-state relations in society.
D. Skovronskiy ³	Self-regulatory, self-governing, and structured non-state component, which is endowed with the principled supremacy over the state.
I. Miloserdina ⁴	Aggregate of social contacts and institutions that operate in a democratic society within the legal framework independently of the state, but interacting with the latter.
A. Naichuk ⁵	Aggregate of public associations created to protect themselves against unwanted actions of state authorities, to make a political, economic, cultural and national decision.
I. Sizemska ⁶	This is not a «set» of legal and economic mechanisms, institutions and free associations, but also a certain state of social and individual spirituality, which allows a person to feel like a free and independent member of society, able to resist power as a subject of transformations that occur even if they are initiated by the authorities.

*Source: compiled by the author

– a sphere of society endowed with fundamental supremacy over the state, operates independently within the legal framework, but at the same time interacts with the latter. In particular, tourism allows to effectively implement the principles of equality without discrimination of human and civil rights and freedoms, to be aware of the values of civil society and the need for the state sustainable development;

– a system of interconnections, relations (social, economic, political, spiritual) and interaction of members of society, which is formed as a result of their self-organization for self-preservation in order to protect and fully realize their interests

¹Макарова І. В. Розвиток інститутів громадянського суспільства: історичні аспекти. Публічне адміністрування: теорія та практика. *Електронний збірник наукових праць*. 2010. Вип. 1 (3). URL: <http://www.dridu.dp.ua/zbimik/2010-01/10mivsia.pdf>.

²Требін М. П. Теоретичний аналіз концепції громадянського суспільства: історія і сучасний стан. Громадянське суспільство: політичні та соціально-правові проблеми розвитку: монографія / за ред. М. П. Требіна. Харків: Право, 2013. С. 51-52.

³Сковронський Д. Взаємовплив та взаємозв'язок громадянського суспільства і держави як єдиної цілісності. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Юридичні науки. 2017. № 861. С. 188.

⁴Мілосердна І. М. Роль громадянського суспільства в здійсненні політичного управління: український досвід. Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. 2012. Вип. 46. С. 215.

⁵Найчук А. Громадські організації в політичній структурі держав глобального світу. *Становлення громадянського суспільства: європейський досвід та українські реалії*: збірник матеріалів круглого столу / [редкол. Дубінський В. А., Нечитайло В. В. та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2015. С. 28.

⁶Сиземская И. Н. Национальное самосознание как фактор гражданского общества. *Человек и культура в становлении гражданского общества в России*: материалы 2-й Всероссийской конференции (Москва–Тамбов, 21–23 мая 2007 г.). Подобщ. ред. д-ра филос. наук С. А. Никольского / Рос. акад. наук, Ин-т философии. Москва: ИФРАН, 2008. С. 63.

and rights. Thus, tourism is developing as a system that affects the quality and meaning of people's lives, by creating opportunities for their acquaintance with history, culture, customs, and values to deepen the dialogue of civilizations, to achieve mutual understanding between countries and peoples. In addition, tourism belongs to the tertiary sector of the economy, which is the largest in terms of the number of employees in economically developed countries and is growing the fastest, as it interacts with most other sectors of the economy and stimulates their development;

–an aggregate of social institutions and practices created and functioning for the dissemination of relevant values and virtues, in particular, the institution of tourism is being included. "Because the performance of a certain social role by a person and wearing a certain mask of personality at certain periods tires a person. While traveling, the person removes the "social skin" and remains alone with his «I», taking a break from life in plain sight, from the tension between the social mask and one's own privacy. By choosing one or another type or object of tourism, a person realizes his complexes as a failure to do anything in the individual, in one's desires or trying to master this or that area he can not master or overcome in everyday life. In this regard, the tourist life of an individual reveals his characteristics, aspirations, passions, some of which may shock a society that knows this person only as a bearer of social virtues. A person is a socio-cultural being who constantly «absorbs» the values of the socio-cultural world around him. Tourism expands the horizons of her daily life. Tourism destroys the world of habits, stereotypes, life axioms of everyday life. Tourism is a form of «elevation» of a person above everyday life»¹.

The formation of the categorical-conceptual apparatus of civil society would not be complete without defining the directions, groups of factors that give an idea of the interaction of the elements of this phenomenon. Thus, L. Melnyk notes that civil society is a system that consists of several parts. This is, firstly, public organizations (institutions) that perform social functions; secondly, the mechanisms of interaction between society and the state; thirdly, social control mechanisms of power relations².

O. Laba, in her work, substantiated the position that in real public life civil society and rule-of-law state are interconnected institutions, the functioning of which is ensured by the supremacy of statute law, which reliably guarantees and protects the rights and freedoms of citizens³. G. Shchedrova in her works devoted to civil society and political culture argues that the level of development of civil

¹Головащенко О. В. Туристська активність як форма реалізації людиною свого потенціалу. Філософія туризму: навч. посіб. / За ред. Пазенка В. С., Федорченка В. К. Київ: Кондор, 2004. 268 с.

²Мельник Л. А. Взаємодія держави та інститутів громадянського суспільства: основні поняття, проблеми та стратегічні напрями. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2019. № 2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1395>

³Лабa O. Проблеми становлення інститутів громадянського суспільства в Україні: перспективні шляхи вирішення. *Історико-правовий часопис*. 2015. № 1. С. 26.

society, its scale and limits are determined by: first, property relations that actually exist in society; secondly, the level and form of socialization and the level of development of productive forces; thirdly, the specific historical conditions of the country, the system of social and, above all, political institutions, the nature of their activities, and the policy pursued by the government. Thus, the ratio of these three factors, in her opinion, gives an idea of civil society¹.

So, what about the structural elements of civil society? We partially agree with the statement of M. Boychuk that the element of civil society is the smallest share to into which civil society and the system of power are decomposed during their interaction². In our view, the element of civil society should be defined as a combined, collaborating link in the mechanism of the institutional system «state – society». According to the vast majority of scientists whose works we have studied this idea is supported by the separation of structural elements into the following groups that are inherent in civil society:

1) public institutions, organizations and associations (political parties; social movements, associations and other unions based on common interests, etc.);

2) mechanisms of interaction (public opinion, market economy, pluralism of ideologies and political views, multiparty system, political culture and consciousness; pluralism of ideologies and political views, etc.);

3) mechanisms for control and implementation of rights and freedoms (judicial and law enforcement agencies; public elections and referendums, local self-government, etc.).

In the research of scientists, there are several basic approaches to determining the structure of «civil society». In our opinion, this necessitates the analysis of the positions of scientists whose subject of study was civil society at the structural level as a methodological basis for studying this phenomenon.

Thus, A. Gavrilov under the structure of civil society means a set of relatively unchanging internal relations of society which ensures its integrity and reflects both the differentiation of civil society into elements and their interpretation into a single system. An integrated approach allows considering civil society as a holistic, orderly system that includes institutional, regulatory, communicative-functional and spiritual subsystems³. A. Kudryachenko has a similar view, he believes that in structural terms, civil society can be represented as a dialectic set of four main spheres:

1) political – relations arising in connection with the satisfaction of political interests and freedoms through ensuring the participation of citizens in various parties, movements, state and public affairs, and associations;

2) economic – economic relations and, above all, ownership relations;

¹Щедрова Г. П. Громадянське суспільство та політична культура: теоретичний і прикладний аспекти. Монографія. Луганськ: Елгон-2, 2009. С. 19.

²Бойчук М. А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. С. 65.

³Гаврилов А. В. Государство и гражданское общество: функциональный анализ взаимодействия: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01. Нижний Новгород, 2007. С. 9.

3) social – the establishment of the middle class; 4) spiritual – a reflection of the processes of functioning and development of civil society in the public and individual consciousness in the form of scientific theories, concepts and in the form of everyday consciousness, life experience and traditions¹.

A. Karas studying the philosophy of civil society in classical theories and non-classical interpretations believes that from the perspective of horizontal relations the structure of civil society is not reduced to institutional formations and consists of: a) social sphere as a set of families, NGOs, movements, local governments; b) the economic sphere, which unites non-state enterprises, foundations, associations, cooperatives, etc.; c) spiritual sphere, branched out in the form of «real opportunities» for freedom of speech, thought and creativity, independence of the media from state power, independent public position, institutions and centers of education and culture².

A. Kartashov and O. Radchenko believe that there are three levels of civil society: cultural level (level of values), institutional level, and practical level of human interaction. The structure of civil society consists of the following groups of elements: economic; cultural; communication and educational; interest groups; groups of development (organizations that pool individual resources to improve community infrastructure, institutions, and quality of life); specialized (human rights groups, movements for environmental protection, protection of women's rights, land reform and consumer protection); political parties and public pressure groups; bodies of self-organization of the population and various informal groups and families³.

V. Okatov and A. Okatov argue that the structure of civil society is characterized by a high degree of complexity. It includes voluntary, spontaneously formed primary self-governing communities of people; non-state (non-political), economic, social, spiritual, moral and other relations; industrial and private life of people, their customs, traditions; the sphere of self-government of free individuals and their organizations, protected by law from direct interference in it by state authorities and politics; elements of democracy, political pluralism, rule of law, respect for human rights and civil liberties⁴.

O. Kornievsky examining the contradictions of modern development of civil

¹Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: монографія / За заг. ред. д.і.н., проф. А. І. Кудряченка. Київ: НІСД, 2007. С. 37.

²Карась А. Філософія громадянського суспільства в класичних теоріях і некласичних інтерпретаціях: монографія. Київ; Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. С. 427.

³Карташов А. В., Радченко О.В. Громадянське суспільство і політика. Політична абетка. Київ: Міжнародний Республіканський Інститут; Політична та громадянська освіта, 2016. С. 7.

⁴Окатов В. Н., Окатов А. В. Гражданское общество в региональном измерении. Человек и культура в становлении гражданского общества в России: материалы 2-й Всероссийской конференции (Москва-Тамбов, 21-23 мая 2007 г.). Подобщ. ред. д-ра филос. наук С. А. Никольского / Рос. акад. наук, Ин-т философии. Москва: ИФРАН, 2008. С. 167-176.

society in Ukraine, has a similar with the previous researchers' view because he argues that a civil society has a complex structure that includes economic, family-related, ethnic, religious, and legal relations, as well as state-mediated political relations between individuals as primary subjects of political life, etc.¹

O. Kryukov and T. Belskaya examining the internal structure of civil society claim that its foundation consists of: market economy, rule of law and social state, civic culture, which is characterized by the composition of participants (institutions), their principles, functions and norms. The system of independent public institutions that are part of it, operate on a democratic basis, enter into economic, social, cultural, spiritual, legal and political relations with the government, which is manifested in the processes of preparation, decision-making and control over their implementation². O. Volkova has a similar view on the structural composition of civil society, however, she stresses that civil solidarity should be the main tool for building a civil society today. It is manifested in the willingness to unite for the common good, in the ability to agree; it is a dimension of collective consciousness and manifests itself in collective aspirations, collective responsibility and collective action. The development of society as a whole in the XXI century will largely depend on the content and growth (quantitative and qualitative) of the «third sector». It is humanism, democracy, justice, having passed a long test of time that should become the basis of civil society today³.

Summarizing the above, we can say that the structure of civil society, as an integrated concept, consists of a set of complex, strong internal and external relations in society (political, economic, social, cultural, spiritual, legal), which ensure the preservation of its basic characteristics, during changes in the multilevel system (institutional, regulatory, communication-functional and spiritual subsystem).

In addition to characterizing the structure of civil society, important in the methodological context for the study are the functions of this phenomenon, which determine the need for its emergence and links with everyday life practice and relevance to society. Thus, N. Lapin, considering the value orientation as the basis for the formation of civil society, argues that the main function of society is to maintain the legal nature of the state through the actions of its citizens which in turn means that every civil employee or official protects the rights and freedoms of every citizen and does not break them⁴.

¹Корнієвський О. Суперечності сучасного розвитку громадянського суспільства в Україні. *Наукові записки Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України*. 2016. Вип. 3-4. С. 267.

²Крюков О., Бельська Т. Громадянське суспільство як суспільно-політичне явище. *Публічне управління: теорія та практика*. 2011. № 3 (7). С. 82.

³Волкова О. М. Громадянське суспільство: український контекст. *Юридичний вісник*. 2014. № 2 (31). С. 27.

⁴Лاپин Н. И. Ценностный дискурс как предпосылка гражданского общества в России. Человек и культура в становлении гражданского общества в России: материалы 2-й Всероссийской конференции (Москва–Тамбов, 21–23 мая 2007 г.). Подобщ. ред. д-ра филос. наук С. А. Никольского / Рос. акад. наук, Ин-т философии. Москва: ИФРАН, 2008. С. 14-15.

M. Boychuk believes that civil society supplies a country's social organism with a set of mutually agreed actions or functions, namely:

- 1) the creation and reproduction of human life, or demographic function;
- 2) socialization and resocialization of the individual;
- 3) self-organization of community life, including self-government;
- 4) the generation of the state, or morphogenetic function;
- 5) the implementation of social control over the state activities on the conditions and mechanisms of revival of the ancestral life of people¹.

A. Kudryachenko argues that the value and significance of civil society is determined by its functions: adaptation (it is about correcting the process of functioning of the state by peaceful, legitimate means); goal achievement (reaching consensus in society); integration (creation of necessary economic, political, cultural conditions for self-development of various multilevel subjects); restoring the structure and relieving social tension². T. Butyrська believes that the functions of civil society are manifested in three areas: 1) in integration of individuals into teams in order to ensure their life support and development. The task of civil society is to produce norms and values, which the state then binds with its sanction; integration of society by civilizing social conflicts and ways to resolve them; creating an environment in which a developed social individual is formed. 2) in formation of civil society in unfavorable conditions of chaos and unregulated interaction in the state requires a special strategy, methodology for reconciling the interests of three categories of subjects, i.e. government, business and civil society; 3) in formalization of norms and laws by the state from the standpoint of internal culture, in which a civil society is a carrier of informal knowledge³.

Thus, the above mentioned functions, to some extent, are inherent in all social institutions, including the institute of tourism, and which play a key role in the normal functioning and development of civil society.

According to G.V. Hegel the fundamental institutions of civil society include:

- 1) individual freedom;
- 2) freedom of ownership;
- 3) public legislation⁴.

According to K. Zhadko, in fact, all freedoms, rights and obligations of a person and a citizen have a universal international status. In this case, civil society and all the people that form it must be aware of their civil status not only within their own country but also outside it.

After all, there is international tourism as a factor of international and interpersonal integration, at the same time a national legislative constitutional

¹ Бойчук М. А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії: монографія. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2007. С. 128.

² Політична система і громадянське суспільство: європейські і українські реалії: монографія / За заг. ред. д.і.н., проф. А. І. Кудряченка. Київ: НІСД, 2007. С. 35.

³ Бутирська Т. Громадянське суспільство в Україні: основні теоретико-методологічні засади створення та розвитку. *Розвиток громадянського суспільства в Україні: минуле, сучасність, перспективи*: [колективна монографія / за заг. ред. О. М. Руденко, С. В. Штурхецького]. Острог: ІГСУ, Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2014. С. 105-107.

⁴ Гегель Г. В. Ф. Философия права. Пер. с нем.: Ред. и сост. Д. А. Керимов и В. С. Нерсесянц; Авт. вступ. ст. и примеч. В. С. Нерсесянц. Москва: Мысль, 1990. С. 463.

norm, which guarantees everyone the right to freely choose a place of residence not only within their own country but beyond it as well as. <...>Also, as this researcher points out, since philosophy in relation to any field of knowledge performs worldview, existential and cognitive functions it must perform them in relation to such an important field of acquisition which is the theory of public administration. Especially in the part that directly relates to the action of public administration mechanisms in the field of international tourism. Curiosity inherent in every person initiates a cognitive way of life and the political component characterizes its social orientation. In a civilized civil society, it has the right not only to develop their cognitive and exploratory desires, but also the opportunity to visually and sensually confirm the reality of their spiritual aspirations and embark on the path of self-development¹.

A. Makarychev argues that the influence of the international environment on the political process is often analyzed using the concept of «political transfer» common in Europe. Such objects of transmission can be: ideas; social, economic and political practices; norms; educational practices and «images of the world» that can be formed through such a direct channel as tourism, «people's diplomacy», fraternal relations, participation in joint ventures or international projects, satellite TV programs, the Internet, etc.². It is also advisable to agree with researchers that community initiative is one of the most important signs of strengthening intercultural interaction. Although under different conditions national-cultural associations can be a source of conflicts on ethno-political grounds, in others they can be a powerful factor in consolidation of different ethnic cultures representatives in building a strong Ukrainian political nation. An important role in the preservation and development of ethno-cultural identity is played by national cultural principal societies and public organizations. They are a stronghold of public initiative, important components of civil society in interaction with the state³.

The analysis gives grounds to conclude that civil society is a public sphere, which is endowed with supremacy over the state, acts independently within its legal field, but at the same time interacting with it. Civil society is viewed through the system of connections of members of society, which is formed as a result of the latter self-organization for self-preservation in order to protect and fully realize the interests and rights of citizens.

One of the conditions of its existence is the presence of effective social institutions of the state created and functioning for the spread of relevant values

¹Жадько К. В. Міжнародний туризм як чинник міжнародної та міжлюдської інтеграції. *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. 2008. Вип. 35. С. 161-169.

²Макарычев А. С. Гражданское общество в России: между государством и международным сообществом. URL: <http://www.civisbook.ru/files/File/Makarychev.pdf>.

³Чабанов В. Етнокультурна основа формування українського громадянського суспільства. *Становлення громадянського суспільства: європейський досвід та українські реалії*: збірник матеріалів круглого столу / [редкол. Дубінський В.А., Нечитайло В. В. та ін.]. Кам'янець-Подільський, 2015. С. 38-40.

and virtues. Such institutions include the institution of tourism, which activities are aimed at structuring and coordinating economic relations in order to ensure their effectiveness, achieve major socio-political goals, reduce uncertainty in relations, achieve unity and consensus, contribute to overcoming conflicts and resolving contradictions in economic development.

6.2 Системний розвиток економіки курортно-рекреаційної сфери в умовах неіндустріальних трансформацій

На сучасному етапі пріоритетними напрямками розвитку національної економіки є активний розвиток інноваційної діяльності та збільшення інвестицій в реальний сектор економіки. Сировинна спрямованість економіки, проблеми обмеженості ресурсів, висока міра зносу виробничих потужностей, конкуренція за ринки збуту є визначальними чинниками для переходу України на інноваційно-інвестиційний шлях розвитку, оскільки саме така діяльність є основною умовою формування сучасної держави. Серед своєрідних «компонент зростання» важливе місце займає курортно-рекреаційна сфера і курортно-рекреаційна економіка, що виникає в результаті її діяльності¹.

Не зважаючи на економічну значущість курортно-рекреаційної сфери сучасна концепція її розвитку в Україні доки не набула широкого поширення. Ця обставина обумовлена тривалим пануванням економічної ідеології, що базується на безумовній домініанті сфери матеріального виробництва. Не ставлячи під сумнів принципову справедливість даної позиції, необхідно підкреслити, що її реалізація повинна здійснюватися з використанням нових моделей соціально-економічної діяльності, які запобігають появі структурних деформацій в єдиному суспільно-господарському комплексі. Така парадигма розвитку дозволить здійснити інноваційну трансформацію національної економічної системи, додати їй найважливіші ринкові властивості – економічну стійкість та ринкову конкурентоспроможність.

Курортно-рекреаційна сфера, будучи одночасно соціальним і економічним явищем, може позитивно вплинути на структуру економіки. З одного боку її розвиток стимулює зростання виробництва в суміжних галузях економіки (торгівля, транспорт, сільське господарство, виробництво товарів народного споживання і т.д.), з іншого – значно впливає на зайнятість населення. Аналізуючи зміну основних економічних показників розвитку даної сфери, можна зробити висновок, що курорти за останні роки розвивалися високими темпами. Навіть в умовах несприятливої кон'юнктури та періодів економічної кризи в світовій курортній індустрії збереглася

¹Вуйцик О. Вплив рекреаційно-туристичного комплексу на розвиток економіки держави. *Вісник Львівського університету. Серія «Міжнародні відносини»*. Львів, 2018. № 24. С. 35-42.

БІБЛІОГРАФІЯ

- Анісімов Вадим Миколайович**, молодший науковий співробітник відділу природно-техногенної та екологічної безпеки Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» (підрозділ 4.4).
- Белоус Ірина Володимирівна**, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник сектору економіки Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства ім. В. С. Таїрова» (підрозділ 2.1).
- Білецька Ірина Мирославівна**, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри міжнародної економіки, маркетингу і менеджменту Івано-Франківського навчально-наукового інституту менеджменту ТНЕУ (підрозділ 6.3).
- Глуценко Юлія Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавської державної аграрної академії (підрозділ 1.3).
- Гнилянська Леся Йосифівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 5.9).
- Гуцаленко Любов Василівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку та оподаткування Національного університету біоресурсів та природокористування України (підрозділ 5.8).
- Євтушенко Ганна Іванівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту Університету державної фіскальної служби України (підрозділ 4.1).
- Жувагіна Ірина Олександрівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та організації виробництва, декан інженерно-економічного факультету Первомайської філії Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (підрозділ 5.3).
- Задворних Сергій Сергійович**, кандидат економічних наук, менеджер з питань зовнішньоекономічної діяльності КУ «Інститут міста Дрогобича» ДМР (підрозділ 1.1).
- Захарченко Павло Васильович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та фінансів Бердянського державного педагогічного університету (підрозділ 6.2).
- Іванов Сергій Володимирович**, член-кореспондент НАН України, доктор економічних наук, професор (підрозділ 5.1).
- Канцір Ірина Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 1.4).
- Караван Наталія Анатоліївна**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету менеджменту, економіки, соціології і філології Дніпровського державного технічного університету (підрозділ 6.4).
- Карпенко Юрій Вікторович**, кандидат економічних наук, доцент кафедри

туристичного та готельного бізнесу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (підрозділ 6.1).

Коваленко Надія Олегівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, економіки та туризму Льотної академії національного авіаційного університету (підрозділ 5.5).

Коваленко Юлія Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності підприємств Національного авіаційного університету (підрозділ 1.2, 4.6).

Коваль Віталій Володимирович, кандидат технічних наук, доцент, проректор з адміністрування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 4.7).

Колосова Марина Олександрівна, магістрант Варшавського університету менеджменту Міжрегіональної академії управління персоналом (підрозділ 4.8).

Костенко Ганна Петрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та фінансів Бердянського державного педагогічного університету (підрозділ 6.2).

Кущенко Віра Іванівна, доктор економічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу природно-техногенної та екологічної безпеки Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» (підрозділ 4.1, 4.4).

Кучер Маргарита Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту організацій і адміністрування Дніпровського державного технічного університету (підрозділ 6.4).

Лисенко Оксана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 1.6).

Лук'янчук Олена Михайлівна, старший викладач кафедри менеджменту Одеського національного політехнічного університету (підрозділ 5.6).

Ляшенко Вячеслав Іванович, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу проблем регуляторної політики і розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України (м. Київ) (підрозділ 5.1).

Манькута Яна Миколаївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування, начальник центру дистанційно-заочного навчання Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 4.7).

Могілей Сергій Олександрович, викладач кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 4.7).

Назарова Олександра Юрійівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри статистики, обліку та аудиту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (підрозділ 4.2).

Одрехівський Микола Васильович, доктор економічних наук, професор,

професор кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 5.2).

Оксенюк Маргарита Миколаївна, аспірантка Київського університету ринкових відносин (підрозділ 4.6).

Онісіфорова Валентина Юрївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (підрозділ 5.4).

Пилипенко Катерина Анатоліївна, доктор економічних наук, професор кафедри бухгалтерського обліку та економічного контролю Полтавської державної аграрної академії (підрозділ 1.3).

Письменна Тетяна Валеріївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансового менеджменту та страхування Західноукраїнського національного університету (підрозділ 5.11).

Полищук Віктор Миколайович, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри екології, природничих та математичних наук Комунального вищого навчального закладу «Вінницька академія неперервної освіти» (підрозділ 1.7).

Прокopenко Катерина Олексіївна, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співробітник відділу форм і методів господарювання в агропродовольчому комплексі ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», м. Київ (підрозділ 2.2).

Пугаченко Ольга Борисівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування Центральноукраїнського національного технічного університету (підрозділ 1.5, 5.7).

Пушик-Ковальська Оріся Остапівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 5.2).

Руденко Ніна Сергіївна, старший викладач кафедри ділової іноземної мови Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (підрозділ 6.1).

Сай Леся Петрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту і міжнародного підприємництва Національного університету «Львівська політехніка» (підрозділ 5.9).

Сарана Леся Анатоліївна, кандидат економічних наук, доцент кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 1.6).

Светлова Ніна Миколаївна, старший викладач кафедри економіки, обліку і оподаткування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 5.10).

Сиволап Юлія Юрївна, викладач кафедри маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 6.5).

Скорик Галина Іванівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету

- «Львівська політехніка» (підрозділ 1.4).
- Степська Олена Володимирівна**, кандидат юридичних наук, доцент кафедри аграрного, земельного та екологічного права Національного університету «Одеська юридична академія» (підрозділ 2.1).
- Сукач Олена Миколаївна**, кандидат економічних наук, декан факультету економіки і менеджменту Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 4.5).
- Сушко Наталія Валеріївна**, кандидат історичних наук, проректор з навчально-організаційної роботи Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 6.5).
- Треус Алла Анатоліївна**, аспірант кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету (підрозділ 2.4).
- Трушкіна Наталія Валеріївна**, кандидат економічних наук, член-кореспондент АЕНУ, старший науковий співробітник відділу проблем регуляторної політики і розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України (м. Київ) (підрозділ 5.1).
- Турнетко Оксана Андріївна**, старший викладач Київського економічного інституту менеджменту (підрозділ 1.2).
- Удова Людмила Олегівна**, кандидат економічних наук, старший науковий співробітник відділу форм і методів господарювання в агропродовольчому комплексі Державної установи «Інститут економіки та прогнозування НАН України» (підрозділ 2.3).
- Фоміна Тетяна Володимирівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування Центральноукраїнського національного технічного університету (підрозділ 5.7).
- Харченко Олександр Борисович**, магістр економічного факультету Національного університету біоресурсів та природокористування України (підрозділ 5.8).
- Цибуляк Анастасія Геннадіївна**, кандидат політичних наук, здобувач кафедри міжнародних фінансів Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка (підрозділ 4.3).
- Чатченко Тетяна Вікторівна**, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економічної теорії та економічних методів управління Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна (підрозділ 4.2).
- Черевко Ірина Василівна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки Львівського національного аграрного університету (розділ 3).
- Чудаєва Ія Борисівна**, доктор економічних наук, професор, ректор Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова (підрозділ 4.5).
- Шкарупа Олена Василівна**, доктор економічних наук, доцент кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету (підрозділ 2.4).

ЗМІСТ

INTRODUCTION	3
РОЗДІЛ I. ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ НЕОІНДУСТРІАЛІЗМУ	4
1.1 Finanzen und Wirtschaft 4.0 – Perspektive der Entwicklung, pro & contra.....	4
1.2 Діджиталізація як фактор трансформації світової фінансової системи	20
1.3 Основні постулати розвитку фінансової політики України в умовах забезпечення економічного росту та децентралізації управління	27
1.4 Новітня прагматика фінансово-економічної злочинності.....	34
1.5 Фінансування інвестиційних проєктів за рахунок кредитів (позик) від нерезидентів України.....	42
1.6 Особливості застосування брендингу на українському ринку на прикладі торгової марки Roshen.....	51
1.7 Принципи екологізації фискальної політики європейських стран.....	58
РОЗДІЛ II. РОЗВИТОК АПК ТА СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	71
2.1 Digitalization of agrarian-land relations in Ukraine.....	71
2.2 Оцінка конкурентних позицій аграрного сектора України у глобальному середовищі.....	79
2.3 Європейський досвід формування термінологічної бази рахунку матеріальних потоків.....	88
2.4 Підходи до еколого-економічної оцінки послуг запилення сільськогосподарських культур.....	95
РОЗДІЛ III. ЗРІВНОВАЖЕНИЙ РОЗВИТОК СІЛЬСЬКИХ РЕГОНІВ ТА НИШЕВЕ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО ЯК ЙОГО ЧИННИК В УКРАЇНІ..	102
3.1 Концепція зрівноваженого розвитку сільських регіонів і пріоритетність інтересів	102
3.2 Теоретичні засади та формування поняття зрівноваженого розвитку сільських регіонів.....	108
3.3 Поняття, особливості та значення нішевого сільського господарства	118
3.4 Динаміка нішевого сільського господарства як чинника зрівноваженого розвитку сільських регіонів та його ефективність в Україні.....	122
3.5 Оцінка ситуації і перспективи розвитку нішевого сільського господарства як чинника зрівноваженого розвитку сільських регіонів	135
РОЗДІЛ IV. НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА В УМОВАХ НЕОІНДУСТРІАЛІЗМУ	141
4.1 Соціальна складова суспільного виробництва та національної безпеки (проблеми та пріоритети інноваційного розвитку).....	141
4.2 Аналіз навколишнього природного середовища.....	154
4.3 Асиметричність екологізації світових товарних ринків як наслідок неотехнологічних трансформацій.....	162
4.4 Неоіндустріальні трансформації в агломераціях урботорурального типу та проблеми досягнення соціальної безпеки.....	173

4.5 Механізми державного управління у сфері надання соціальних послуг.....	181
4.6 Інноватизація розвитку транспортно-логістичних систем водного транспорту України як фактор підвищення міжнародної конкурентоспроможності.....	189
4.7 Модель забезпечення інформаційної безпеки процесу управління конкурентоспроможністю ринкової діяльності підприємства.....	197
4.8 «Критерий денег» и «критерий закона» в системе принятия управленческих решений о прекращении трудовых правоотношений: ценностно-экономический аспект.....	209

РОЗДІЛ V. ПІДПРИЄМНИЦТВО, ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ТА УПРАВЛІННЯ ВЕЛИКИМИ, СЕРЕДНІМИ ТА МАЛИМИ БІЗНЕСОВИМИ СТРУКТУРАМИ..... 220

5.1 Транспортно-логістичний кластер як елемент регіональної інноваційної інфраструктури Придніпровського економічного району.....	220
5.2 Оцінювання ефективності управління розвитком рекреаційних інноваційних підприємств в умовах міжнародних економічних зв'язків.....	231
5.3 Систематизація методів оцінки інвестиційного потенціалу підприємств роздрібної торгівлі.....	242
5.4 Актуальні аспекти антикризового управління підприємством.....	251
5.5 Бізнес-планування як елемент стратегічного управління підприємствами цивільної авіації України в умовах світової пандемії.....	259
5.6 Конкурентоспроможність виноробного підприємництва як один з ключових важелів промислового розвитку країни.....	267
5.7 Внутрішній контроль операцій із формування величини додаткового та резервного капіталу.....	275
5.8 Еволюція виникнення та світова практика обліку нематеріальних активів..	286
5.9 Improving information support of personnel management (the case of Kredobank PJSC).....	295
5.10 Модель дистанційної роботи бухгалтерії.....	304
5.11 Концепт соціального підприємництва та його вітчизняна практика.....	312

РОЗДІЛ VI. ІНДУСТРІЯ ГОСТИННОСТІ ТА ТУРИЗМУ..... 321

6.1 Theoretical and methodological fundamentals of civil society research in the context of the development of the institute of tourism.....	321
6.2 Системний розвиток економіки курортно-рекреаційної сфери в умовах неоіндустріальних трансформацій.....	330
6.3 Формування та реалізація організаційно-економічного механізму розвитку підприємств туризму на засадах інновацій та новітніх технологій.....	339
6.4 Assessment of the attractiveness of a tourist region: socio-economic and cultural aspects.....	352
6.5 Застосування маркетингових технологій у готельному бізнесі.....	362

BIBLIOGRAPHY..... 370

БІБЛІОГРАФІЯ..... 374

SCIENTIFIC PUBLICATION

***Latest Technologies of Neo-industrial Transformations: Financial,
Legal and Sociological Aspects***

monograph

Responsible for the edition: *Sukach O.*

ISBN 978-3-953794-29-9

WARNING

Without limitation, no part of this publication may be reproduced, stored, or introduced in any manner into any system either by mechanical, electronic, handwritten, or other means, without the prior permission of the authors.

Edited by the authors.

Good for printing d.d. 05.11.2020 year.
Format 60x84 1/8. Offset paper.
Convent. prin. sheet 26,61. Printing run 300 copies

Copyright © 2020 Gutsalenko L.,
Liashenko V., Sukach O. and others